

**GELİR VE KURUMLAR VERGİLERİNİN BAZI
TEVKİFAT ORANLARINDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER
GVK'NIN GEÇİCİ 67'NCİ MADDESİNDE YER ALAN
TEVKİFAT ORANLARI**

Gelir Vergisi Kanununa eklenen Geçici 67'nci madde ile 1 Ocak 2006 tarihinden itibaren menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının vergilendirilmesinde, gelir vergisinin genel sistematığının dışında uygulanmaya başlanan ve "yarı ikili sistem" olarak tanımlanan sistemde, ortaya çıkan gelişmeler ve genel trendler dikkate alınarak vergileme rejimi, 7 Temmuz 2006 tarih ve 26221 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5527 sayılı Kanun ile yeniden düzenlenmiştir. Yayımlı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmekle birlikte bazı maddeleri 1 Ekim 2006 tarihinden yürürlüğe giren söz konusu Kanunda yapılan değişiklikle Bakanlar Kurulu'na, GVK'nın Geçici 67'nci maddesinde yer alan oranları her bir kazanç ve irat türü ile bunları elde edenler itibarıyla, yatırım fonlarının katılma belgelerinin fona iade edilmesinden elde edilen kazançlar için fonun portföy yapısına göre, ayrı ayrı sınıfa kadar indirmeye veya % 15'e kadar artırmaya yetki verilmiştir.

Bakanlar Kurulu bu yetkisini, 25/07/2006 tarih ve 26237 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kullanmıştır. Bu Karar ile belirlenen kesinti oranları yürürlük tarihleri itibarıyla aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

a- 25/07/2006 tarihinden geçerli olmak üzere sadece tam mükellefler için uygulanmak ve dar mükellef gerçek kişi ve kurumlar tarafından elde edilenler hariç olmak üzere GVK'nın geçici 67'nci maddesinin aşağıdaki 1,2 ve 3 numaralı fıkralarında yer alan gelirler için % 10

1- Bankalar ve aracı kurumlar takvim yılının üçer aylık dönemleri itibarıyla;

a) Alım satımına aracılık ettikleri menkul kıymetler ile diğer sermaye piyasası araçlarının alış ve satış bedelleri arasındaki fark,

b) Alımına aracılık ettikleri menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası araçlarının iftası halinde alış bedeli ile ifta bedeli arasındaki fark,

c) Menkul kıymetlerin veya diğer sermaye piyasası araçlarının tahsiline aracılık ettikleri dönemsel getirileri (herhangi bir menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracına bağlı olmayan),

d) (Aracılık ettikleri menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası araçlarının ödünç işlemlerinden sağlanan gelirler

2) GVK'nun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (5) numaralı bendinde yazılı her nevi tahvil ve Hazine Bonosu faizleri gibi menkul sermaye iratlarından (Hazine tarafından yurt dışında ihraç edilen menkul kıymetlerden elde edilenler hariç), ödemeyi yapanlarca, banka veya aracı kurumlara veya bunlar aracılığıyla diğer gerçek ve tüzel kişilere ödenenler hariç,

3) Bankalar ile aracı kurumlar, bir menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracını (hisse senetleri ile (1) numaralı fıkranın altıncı paragrafında belirtilen menkul kıymetler ve diğer sermaye piyasası araçları hariç) (1) numaralı fıkra kapsamında tevkifata tâbi tutulmaksızın almaları halinde, kendilerine satış yapanlar adına satış bedeli ile alış bedeli arasındaki fark üzerinden.

b- GVK'nın geçici 67'nci maddesinin aşağıdaki 8 numaralı fıkrasında yer alan Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan menkul kıymetler yatırım fonları (borsa yatırım fonları ile konut finansmanı fonları ve varlık finansmanı fonları dahil) ile menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının portföy işletmeciliği kazançları üzerinden;

1) **01/10/2006 tarihinden geçerli olmak üzere**, borsa yatırım fonları ile konut finansmanı fonları ve varlık finansmanı fonları için % 0,

2) **25/07/2006 tarihinden geçerli olmak üzere** (1) numaralı alt bent dışında kalanlar için 1 Ekim 2006 tarihine kadar uygulanmak üzere % 10, **1 Ekim 2006 tarihinden itibaren uygulanmak üzere % 0,**

c) Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan menkul kıymetler yatırım fonları (borsa yatırım fonları ile konut finansmanı fonları ve varlık finansmanı fonları dahil) ile menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının (1), (2), (3) ve (4) numaralı fıkralarda belirtilen gelirleri üzerinden yapılacak tevkifat oranları;

1) **1 Ekim 2006 tarihinden itibaren uygulanmak üzere** Borsa yatırım fonları ile konut finansmanı fonları ve varlık finansmanı fonları için % 0,

2) **25/07/2006 tarihinden geçerli olmak üzere** (1) numaralı alt bent dışında kalanlar için 1 Ekim 2006 tarihine kadar uygulanmak üzere % 10, 1 Ekim 2006 tarihinden itibaren uygulanmak üzere % 0,

ç) 25/07/2006 tarihinden geçerli olmak üzere, GVK'nın Geçici 67'nci maddesinin (11) numaralı fıkrasında yer alan oran % 10 olarak belirlenmiştir.

Söz konusu fıkra hükmüne göre dar mükellefler de dahil olmak üzere, bu madde kapsamında tevkifata tabi tutulan ve yıllık veya münferit beyanname ile beyan edilmeyeceği belirtilen menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasından doğan kazançlar için takvim yılı itibariyle yıllık beyanname verilebilmesine izin verilmiştir. Ancak, BKK ile yapılan bu belirleme ile beyanname verilmesi halinde de beyan edilen gelir üzerinden % 10 oranında vergi hesaplanacaktır.

5520 SAYILI KVK' DA YER ALAN BAZI TEVKİFAT ORANLARI

5520 sayılı KVK bir maddesi hariç 01/01/2006 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Söz konusu yeni KVK'da, kurumlar nezdinde yapılacak vergi kesintileri dar ve tam mükellef kurumlar açısından sırasıyla bu Kanunun 15 ve 30'uncu maddelerinde düzenlenmiştir. Ancak, 5520 sayılı KVK'nın geçici 1/4'üncü fıkrasında bu Kanunla tanınan yetkiler çerçevesinde Bakanlar Kurulu tarafından yeni kararlar alınmaya kadar, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 5422 sayılı Kanun kapsamında vergi oranlarına ve diğer hususlara ilişkin olarak yayınlanan Bakanlar Kurulu kararlarında yer alan düzenlemelerin, bu Kanunda belirlenen yasal sınırları aşmamak üzere geçerliliğini koruyacağı hüküm altına alınmıştır. 5520 sayılı KVK'nın 15 ve 30'uncu maddelerinde yer alan aşağıdaki kesinti oranları 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 25/07/2006 tarihinden geçerli olmak üzere aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

a- 5520 sayılı KVK'nın 15 inci maddenin (2) numaralı fıkrasında yazılı kâr payları üzerinden % 15; Söz konusu fıkra hükmü aşağıdaki gibidir:

Vergiden muaf olan kurumlara dağıtılan (Kârın sermayeye eklenmesi kâr dağıtımı sayılmaz.) Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerindeki kâr payları üzerinden, bu maddenin üçüncü fıkrası uyarınca vergi kesintisine tâbi tutulan kazançlar hariç olmak üzere % 15 oranında vergi kesintisi yapılır.

b- 5520 sayılı KVK'nın 30 uncu maddenin (3) numaralı fıkrasında yazılı kâr payları ile (6) numaralı fıkrasında yazılı ana merkeze aktarılan tutar üzerinden % 15; söz konusu fıkra hükmü aşağıdaki gibidir:

Yıllık veya özel beyanname veren dar mükellef kurumların, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancından, hesaplanan kurumlar vergisi düşüldükten sonra kalan kısımdan ana merkeze aktardıkları tutar üzerinden, kurum bünyesinde % 15 oranında kurumlar vergisi kesintisi yapılır.

GVK' DA YER ALAN BAZI TEVKİFAT ORANLARI

2006/10731 sayılı BKK ile 10/12/2003 tarihli ve 2003/6577 sayılı BKK da değişiklik yapılmıştır. 2003/6577 sayılı BKK, GVK'nın 94'üncü maddesine dayanılarak çıkarılmış olup, bu maddede yer alan gelirler üzerinden yapılacak kesinti oranları belirlenmiştir. 2006/10731 sayılı BKK ile 10/12/2003 tarihli ve 2003/6577 sayılı Kararnamenin eki Kararın 1 inci maddesinin (6) numaralı bendinin (b) bendi 25/07/2006 tarihinden geçerli olmak üzere aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

b-i) Tam mükellef kurumlar tarafından; tam mükellef gerçek kişilere, gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olmayanlara ve gelir vergisinden muaf olanlara dağıtılan, 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde yazılı kâr paylarından (kârın sermayeye eklenmesi kâr dağıtımı sayılmaz) % 15,

ii) Tam mükellef kurumlar tarafından; dar mükellef gerçek kişilere ve gelir vergisinden muaf olan dar mükelleflere dağıtılan, 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde yazılı kâr paylarından (kârın sermayeye eklenmesi kâr dağıtımı sayılmaz) % 15,"

Saygılarımızla...